

Неповторимият чар на самобитното творчество

**Пъстри грехи, изпнати като струна тела,
трепкащи в огнения ритъм на музиката...
Десетки очи, погълнали светлината на прожекторите,
изгарящи в страстния танц...**

"Ромски звезди" отново са на сцената, отново играят, влагайки цялата си душа и сърце, таланта и любовта към музиката, които техният ръководител Асен Киров - Кабрана, им е предал.

Всичко започва преди пет години, но всъщност истината е друга - на ромския самодеец, както казват, музиката е в кръвта. В Ямбол ромски състав е имало и преди години. Водил го е Кемал Черкезов, турчин, хореограф. "Още тогава исках да участвам, но бях малък и ме гонеха", споделя за първия си досег със самобитното творчество Асен. Сега той е постигнал мечтата си - заобиколен от своите близки и роднини от многобройното си семейство, от двата "бисера" - своите внуци (момичето - кръстено на жена му, а момчето - на него!), заслужил уважението на приятели, той издирва и най-красивото от ромския танц, от ромската музика. Сега в "Ромски звезди" участват шест момчета и шест момчета на възраст до 14-15 години. "След това вече се момеят и се женят", разказва самодеецът, но не

забравя да спомене и най-малкия участник в състава - двегодишната Лиляна. По-голямата част от тези, които преди години е обучавал, сега имат свои деца и отново се надпреварват да ги дадат в състава. "Хората ми вярват, знаят, че като си дадат детето при мен, няма да се отклоня по лош път". В състава децата не участват не само да танцуват, да обичат и почитат автентичните ромски танци и музиката, но и научават кое е добро, кое е правилно. "Вземам деца, които са без родители, без надзор, от улицата и ги уча при мен, грижа се за тях", продължава разказа си Кабрана. В този смисъл съставът е не само място, където се учи красотата и естетиката на танца, но и на живота. Първото признание за Асен Киров идва през 1974 г., когато участва в празник на народната песен и печели първото място. За отличното си представяне получава грамота и това е началото на дългия и труден път към осъществяване на детската му мечта. През 1981 г. завършва курс за подготовка на художествени ръководители за самодейни

колективи в с. Генерал Тошево. Още на следващата, 1982 г., той жъне първите си успехи като хореограф - награден е със "сребърен герб" на община Ямбол за дългогодишно участие в художествената самодейност. По-късно, неразривно свързан със съдбата на ромите, той става делегат на ааа-та конференция на културата, на която защитава техните интереси и разкрива пред обществеността мизерното съществуване, което водят. "Започнал съм с едно колело от каруца на сцената, защото то символизира ромския живот..." разказва Асен първите си стъпки като хореограф. Дълги години е настоявал за единственото читалище в ромския квартал - "Светлина". Борбата му се увенчава с успех, когато зам.-кметът на Ямбол, Ангел Тепсизов му връчва ключовете с думите: "Кабране, пази го!". Асен със собствени средства изправя дома, който е бил пред събаряне. Сградата е петдесетгодишна, от много време не функционира като читалище. "Искаме тук да се събират нашите младежи.... От известно време в читалището репетират момчета-

момента тази постановка е играна на Банго Васи в залата на община Ямбол и е пожънала изключителни успехи. В нея с остър хумор се съчетават танци, песни, музика, за да внушат, редица проблеми от живота на ромите - прекалено високите откупи при вземането на булка, кокошкарските кражби... "Искам да пресъздам истинския живот на ромите..." споделя идеите си Кабрана, в театъра участват цели семейства, целият реквизит обаче е закупен с лични средства. Това е и най-голямата мъка на самодееца - липсата на спонсорство. "Няма кой да ми подаде една

чудеха защо са ми тия неща", казва Кабрана. Сега целта е ясна - чрез тях той представя ромския етнос пред другите, пред света. "Искаме поне децата да си имат собствени костюми... Ромските костюми са много красиви и не са скъпи. По сто лева на дете ще стигнат, не са като българските, които струват много повече".

Миналата година "Ромски звезди" спечели първото място за участие в ежегодното провеждащите се Детски фолклорни празници "Родило се преродило". Организатори са читалище "Зора" и община Ямбол, а мотото е "Да

**Внучката на Кабрана - засега
наследява само златните одежди**

та и момичетата от "Ромски звезди". Амбициозният ръководител има и други планове за бъдещето. В ход е поставянето на пиеса, изцяло хумористична, от ромския театър в Ямбол - "Романо ило". Подробностите самодеецът не разкри, единственото, което сподели, че ще е подобна на историята на "Дулсиня и Дон Кихот". До

ръка" жалва се той, "Всичко правим със собствени средства, които не стигат. Колко пъти съм се карал с жената за това...". Дълги години и много средства е хвърлил за създаването на една колекция от ромски занаяти и произведения, някои от които са на изчезване. "Духала, клещи, каруци, железа.... Някои от хората ми се

пеем и танцуваме заедно". Конкуренти на ямболските ромски бяха над десет състава от Стралджа, Сливен, Нова Загора, Болярво, Тенево, Сунгурларе и др. градове и села. Всички те показват ромските традиции и обичаи, истинската красота на своя фолклор...

Лиляна ЧАУШЛИЕВА